

سیره امام خمینی (ره)

www.ketab.ir

دکتر رحمت عباس تبار (عضو هیات علمی دانشگاه مازندران)
دکتر مرتضی علویان (عضو هیات علمی دانشگاه مازندران)

سرشناسه	عباس تبار، رحمت، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	سیره امام خمینی (ره) / رحمت عباس تبار، مرتضی علویان
مشخصات نشر	بایلسر: دانشگاه مازندران، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	د، ۳۷۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۵۰۶۲۱-۲
فروست	انتشارات دانشگاه مازندران؛ ۴۳۲
موضوع	خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹۸ - ۱۳۶ -- نقد و تفسیر - سرگذشتنامه - دیدگاه درباره سیاست و حکومت - وصیتنامه
شناسه افزوده	علویان، مرتضی، ۱۳۴۶ - نشر عروج
رده بندی کنگره	DSR ۱۵۷۶ :
رده بندی دیویی	۸۴۲۰۹۲/۹۵۵ :
شماره کتابشناسی ملی	۷۲۸۱۱۸۵ :

کد / ۳۱۵۹

سیره امام خمینی (ره)

نویسندگان: رحمت عباس تبار، مرتضی علویان

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و نشر عروج

چاپ اول: ۱۳۹۹ / ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۹۰۰۰ تومان

• فروشگاه شماره یک: خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخررازی، پاساژ ظروفچی، تلفن: ۶۶۴۹۳۰۸۱ - دورنگار: ۶۶۴۰۰۹۱۵

• فروشگاه شماره دو: خیابان انقلاب، چهار راه حافظ، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

• مراکز پخش: امور نمایندگیها و نمایشگاهها، تلفن: ۶۶۴۰۴۸۷۳

• امور سفارشات و بازرگانی، تلفن: ۶۶۴۸۹۱۶۰

Shop.imam-khomeini.ir

pub@imam-khomeini.ir

http://imam-khomeini.ir

• این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است

فهرست مطالب

مقدمه..... ۱

بخش اول: حیات فردی، علمی و سیاسی امام خمینی (ره)

فصل اول: حیات فردی و حیات علمی امام خمینی

۱. زندگی نامه امام خمینی (ره)..... ۴
- ۱،۱- تولد، کودکی و جوانی..... ۴
- ۲،۱- اجداد و والدین؛..... ۵
- ۳،۱- همسر امام؛..... ۸
- ۴،۱- فرزندان امام خمینی؛..... ۱۰
- ۱،۴،۱- سید مصطفی خمینی؛..... ۱۰
- ۲،۴،۱- سید احمد خمینی؛..... ۱۷
- ۲- تحصیلات و تالیفات؛..... ۲۵
- ۳- مرجعیت دینی امام خمینی؛..... ۳۱
- ۱،۳- تلاش بی شائبه شاگردان و علاقه مندان امام خمینی؛..... ۳۲
- ۲،۳- اعتراف بزرگان حوزه به توانایی علمی امام خمینی؛..... ۳۲
- ۳،۳- ازدیاد شاگردان امام خمینی؛..... ۳۳
- ۴،۳- امام جماعت مدرسه فیضیه؛..... ۳۳
- ۵،۳- حضور فعال و موثر در سیاست؛..... ۳۳
- ۴- اقامتگاه های امام خمینی؛..... ۳۴
- ۱،۴- خمین؛..... ۳۴
- ۲،۴- قم؛..... ۳۵

- ۳۵..... ۳،۴- بورسای ترکیه؛
- ۳۶..... ۴،۴- نجف اشرف؛
- ۳۶..... ۵،۴- پاریس؛
- ۳۷..... ۶،۴- جماران؛

فصل دوم: سیره سیاسی امام خمینی تا انقلاب اسلامی

- ۳۸..... ۱- فضای سیاسی حاکم بر جامعه ایران
- ۳۹..... ۱،۱- برپایی نظام دیکتاتوری رضا شاه؛
- ۴۰..... ۱،۱،۱- دوره تثبیت قدرت نظامی رضاخان (۱۲۹۹ - ۱۳۰۴).
- ۴۰..... ۲،۱،۱- دوره پادشاهی رضاشاه (۱۳۰۴ - ۱۳۲۰).
- ۴۲..... ۲،۱- حکومت شبه مدرنیستی محمد رضاشاه
- ۴۴..... ۱،۲،۱- دوره اول ۱۳۲۰ - ۱۳۳۲
- ۴۴..... ۲،۲،۱- دوره دوم ۱۳۳۲ - ۱۳۵۷
- ۴۶..... ۳،۱- فضای سیاسی حوزه های علمیه؛
- ۴۷..... ۲- فعالیت های سیاسی امام خمینی در دهه های ۳۰ و ۴۰ ش.
- ۴۸..... ۱،۲- محیط سازی؛ مقدمه ای برای ورود علنی به عرصه سیاست
- ۴۹..... ۱،۱،۲- تلاش برای اصلاح بینش سیاسی و فرهنگی حوزه های علمی.
- ۵۰..... ۲،۱،۲- ارائه طرح اصلاح ساختار حوزه علمیه
- ۵۱..... ۳،۱،۲- تقویت مرجعیت دینی
- ۵۳..... ۴،۱،۲- ارتقاء کیفیت تدریس
- ۵۴..... ۵،۱،۲- تالیف کتب
- ۵۵..... ۶،۱،۲- تربیت شاگرد
- ۵۷..... ۲،۲- امام خمینی و عرصه تحولات سیاسی دهه ۴۰
- ۵۷..... ۱،۲،۲- امام و جریان اصلاحات ارضی
- ۵۹..... ۲،۲،۲- امام و لایحه انجمن ایالتی و ولایتی
- ۶۱..... ۳،۲،۲- امام و انقلاب شاه و ملت (انقلاب سفید)
- ۶۶..... ۴،۲،۲- امام و قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ ش
- ۶۸..... ۵،۲،۲- امام و مبارزه با کاپیتولاسیون

- ۳- امام خمینی در دوران تبعید..... ۷۲
- ۱,۳- تبعید امام خمینی به ترکیه..... ۷۲
- ۲,۳- تبعید امام خمینی به عراق..... ۷۳
- ۳,۳- تبعید امام خمینی به پاریس..... ۷۹

فصل سوم: امام خمینی و مهندسی نظام جمهوری اسلامی

- ۱- دولت موقت و رفراendum جمهوری اسلامی..... ۸۴
- ۲- امام خمینی و بسیج عمومی برای آبادانی کشور..... ۸۵
- ۳- امام خمینی و تسخیر سفارت جاسوسی آمریکا در ایران..... ۸۶
- ۴- امام خمینی و اولین انتخابات ریاست جمهوری و پیامدهای آن..... ۸۸
- ۵- امام خمینی و جنگ تحمیلی..... ۸۹
- ۶- امام خمینی و مسئله قلم مقامی آیت الله منتظری..... ۹۳
- ۷- پیام امام خمینی به گورباچف و جهان کمونیسم..... ۹۵
- ۸- امام خمینی و بازنگری قانون اساسی..... ۹۶

بخش دوم: حیات فکری امام خمینی (ره)

فصل اول: بنیادهای نظری و معرفت شناختی اندیشه امام خمینی (ره)

- ۱- مبانی معرفت شناسی..... ۱۰۱
- ۱,۱- منابع معرفت..... ۱۰۲
- ۲- مبانی روش شناسی..... ۱۰۶
- ۳- مبانی هستی شناسی..... ۱۰۸
- ۱,۳- ارکان هستی شناسی امام خمینی (ره)..... ۱۱۰
- ۴- مبانی انسان شناختی..... ۱۱۱
- ۵- مبانی جامعه شناختی..... ۱۱۵

فصل دوم: حیات فقهی امام خمینی (ره)

- ۱- مفاهیم:..... ۱۱۸

۱۱۸.....	۱،۱- فقه:
۱۱۹.....	۲،۱- فقه سیاسی:
۱۱۹.....	۳،۱- موضوع فقه:
۱۲۰.....	۴،۱- اجتهاد:
۱۲۰.....	۵،۱- علم اصول:

فصل سوم: زندگی اخلاقی و عرفانی امام خمینی..... ۱۲۸

۱۲۸.....	مقدمه
۱۲۹.....	الف) ابعاد عرفانی شخصیت امام خمینی (رحمه الله)
۱۳۲.....	ب) ابعاد اخلاقی شخصیت امام خمینی (رحمه الله)
۱۳۲.....	۱- انسانی کامل
۱۳۴.....	۲- خودسازی
۱۳۵.....	۳- اخلاص
۱۳۷.....	۴- تواضع و فروتنی
۱۳۸.....	۵- خوش خلقی
۱۴۰.....	۶- مردم مداری
۱۴۱.....	۷- قاطعیت
۱۴۳.....	۸- نظم و انضباط

فصل چهارم: اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)..... ۱۴۵

۱۴۶.....	۱- ضرورت شناخت اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)
۱۴۸.....	۲- اندیشه سیاسی
۱۵۱.....	۳- آراء سیاسی
۱۵۳.....	۴- اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)
۱۵۵.....	۵- تطور اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)
۱۵۷.....	۶- منظومه اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)
۱۵۸.....	۱،۶- دین و شریعت اسلام

۱۶۰	۲،۶- سیاست و حکومت
۱۶۳	۳،۶- انواع سیاست
۱۶۶	۴،۶- ارتباط دین و سیاست
۱۶۷	۱،۴،۶- سیر تاریخی جدایی دین از سیاست در ایران
۱۶۹	۲،۴،۶- دلایل امتزاج دین و سیاست
۱۷۴	۵،۶- دولت و نظام سیاسی از دیدگاه امام خمینی (ره)
۱۷۶	۱،۵،۶- ضرورت تشکیل حکومت
۱۸۱	۲،۵،۶- ماهیت حکومت اسلامی
۱۸۶	۳،۵،۶- حاکم اسلامی

بخش ششم: سیاست نظری امام خمینی (ره)

فصل اول: اصول، مبانی، راهبرد و راهکارهای سیاست خارجی ایران

۲۰۸	۱- عناصر و اصول سیاست خارجی ایران
۲۰۸	۱،۱- تفکیک ناپذیری دین و سیاست
۲۰۸	۲،۱- امتزاج اسلامیت و ملیت
۲۰۹	۳،۱- نفی ظلم و ستم پذیری
۲۰۹	۴،۱- آمیختگی سیاست داخلی و خارجی
۲۱۰	۵،۱- استکبار ستیزی
۲۱۰	۶،۱- مصلحت گرایی
۲۱۱	۷،۱- نفی سلطه بیگانگان
۲۱۱	۸،۱- استقلال طلبی
۲۱۲	۹،۱- حفظ تمامیت ارضی کشور
۲۱۳	۱۰،۱- پایبندی به قراردادهای بین المللی
۲۱۳	۱۱،۱- دفاع از مظلومین
۲۱۴	۱۲،۱- صلح خواهی
۲۱۵	۲- راهبردها و راهکارهای سیاست خارجی
۲۱۵	۱،۲- جهان وطن گرایی اسلامی
۲۱۶	۲،۲- روابط متقابل مبتنی بر احترام

- ۳،۲- برقراری توازن قوا؛..... ۲۱۷
- ۴،۲- تبلیغات اسلامی؛..... ۲۱۷
- ۵،۲- صدور انقلاب اسلامی؛..... ۲۱۸
- ۶،۲- بهره مندی از مراسم حج؛..... ۲۱۹
- ۳- رهیافتهای سیاست خارجی ایران از منظر امام خمینی (ره)..... ۲۲۰
- ۱،۳- درونگرایی سازنده؛..... ۲۲۰
- ۲،۳- برونگرایی رشد محور؛..... ۲۲۰
- ۴- دسته بندی کشورهای دنیا بر اساس دیدگاه امام خمینی (ره)..... ۲۲۱
- ۱،۴- رابطه برادرانه با کشورهای اسلامی؛..... ۲۲۱
- ۲،۴- رابطه محترمانه با کفار غیر متخاصم؛..... ۲۲۲
- ۳،۴- رابطه خصمانه با کشورهای کفار متخاصم؛..... ۲۲۳

فصل دوم: امام و آینده انقلاب اسلامی

- ۱- عدول از آرمانها و ارزشهای انقلاب..... ۲۲۴
۲. تضعیف نظام در اثر فشارهای بین المللی..... ۲۲۵
۳. تضعیف نظام در اثر منازعات سیاسی داخلی..... ۲۲۶
۴. پیشرفت انقلاب اسلامی و اعتلای آن در جهان..... ۲۲۷
- چشم انداز انقلاب اسلامی..... ۲۲۷
- تمدن نوین اسلامی..... ۲۲۹
- مولفه های تمدن ساز در ایران اسلامی..... ۲۳۲
۱. بومی سازی پیشرفت و توسعه..... ۲۳۲
۲. ادامه راه و خط امام خمینی (ره)..... ۲۳۳
۳. تدوین فرهنگ نوین اسلامی..... ۲۳۴
۴. حفظ ارکان انقلاب اسلامی..... ۲۳۴
۵. مبارزه برای استقلال و عدم وابستگی..... ۲۳۴
۶. زمینه سازی ظهور حضرت مهدی (عج)..... ۲۳۶
۷. حفظ وحدت..... ۲۳۷
۸. ایجاد هویت دینی و اسلامی..... ۲۳۷

۹. تاکید بر نخبگی و شایسته سالاری..... ۲۳۸

۱۰. دانش محوری..... ۲۳۹

۱۱. احیاء تفکر بسیجی و ایثارگری..... ۲۴۰

۱۲. مردم سالاری دینی..... ۲۴۰

فصل سوم: مفاهیم ایجابی و سلبی در منظومه فکری امام خمینی (ره)

۱- مفاهیم ایجابی؛..... ۲۴۳

۱,۱- حاکمیت قانون الهی..... ۲۴۳

۱,۲- انسان الهی..... ۲۴۴

۱,۳- مردم سالاری دینی..... ۲۴۵

۴,۱- آزادی..... ۲۴۶

۵,۱- استقلال..... ۲۴۷

۶,۱- وحدت کلمه..... ۲۴۸

۲- مفاهیم سلبی؛..... ۲۴۸

۱,۲- استکبار ستیزی..... ۲۴۸

۱,۱,۲- شاخصه استکبار ستیزی امام..... ۲۴۹

۱,۱,۲- الهی بودن..... ۲۴۹

۱,۱,۲- سازش ناپذیری..... ۲۵۰

۱,۱,۲- دائمی بودن..... ۲۵۲

۱,۱,۲- تهاجمی بودن..... ۲۵۳

۱,۱,۲- تکلیف گرایی و شکست ناپذیری..... ۲۵۴

۱,۱,۲- مبارزه بر دوش مستضعفین و توده های ملت..... ۲۵۵

۱,۱,۲- مبارزه با تمام قوا..... ۲۵۶

۱,۱,۲- مبارزه تا نابودی کامل استکبار..... ۲۵۷

۱,۲- شرایط تحقق مبارزه با استکبار..... ۲۵۸

الف) آگاهی و هوشیاری بخشی..... ۲۵۹

ب) ایمان، تقوا و حق خواهی..... ۲۶۰

ج) وحدت صفوف مبارزان..... ۲۶۱

- ۲۶۲ ..... (د) همگانی کردن مبارزه.....
- ۲۶۴ ..... (ه) صبر و پایداری و پرهیز از رفاه‌طلبی.....
- ۲۶۴ ..... ۳،۱،۲- راهبرد های مقابله با استکبار.....

بخش چهارم: وصیت نامه سیاسی - الهی امام خمینی (ره)

- ۲۶۶ ..... مقدمه.....
- ۲۶۷ ..... ۱- وصیت شرعی (فقهی و حقوقی).....
- ۲۶۸ ..... ۲- وصیت غیر شرعی و حقوقی (اخلاقی، سیاسی و اجتماعی).....
- ۲۶۹ ..... ۱،۲- تسریع در پیشرفت انسان.....
- ۲۶۹ ..... ۲،۲- صرفه جویی در وقت.....
- ۲۶۹ ..... ۳،۲- حفظ سرمایه های مادی و معنوی.....

فصل اول: توصیه های امام (ره) پیرامون اسلام (قرآن و عترت)

فصل دوم: توصیه ها پیرامون انقلاب اسلامی

- ۲۸۶ ..... توطئه های دشمنان علیه انقلاب اسلامی.....
- ۲۸۷ ..... ۱- توطئه یاس از اسلام.....
- ۲۸۹ ..... ۲- توطئه یاس از جمهوری اسلامی.....
- ۳۳۰ ..... ۳- توطئه انزوای روحانیت.....
- ۲۹۱ ..... ۴- توطئه از خود بیگانه کردن ملت ها.....
- ۲۹۲ ..... ۵- توطئه انحراف مراکز تعلیم و تربیت.....

فصل سوم: توصیه ها به کارگزاران حکومتی.....

- ۲۹۴ ..... ۱- قوه مجریه.....
- ۲۹۷ ..... ۲- اصول سیاست خارجی.....
- ۲۹۷ ..... ۱،۲- معرفی دین مبین اسلام به جهانیان.....
- ۲۹۷ ..... ۲،۲- استقلال سیاسی و نفی وابستگی به شرق و غرب.....
- ۲۹۸ ..... ۳،۲- حمایت از مظلومین و مستضعفین.....

۴,۲- بهبود روابط با کشورهایی که خوی استعماری ندارند.....	۲۹۸
۵,۲- بهبود روابط با کشورهای اسلامی و گسترش وحدت اسلامی.....	۲۹۸
۳- قوای مسلح.....	۲۹۹
۱,۳- عدم دخالت نیروهای نظامی، انتظامی و بسیج در احزاب و گروههای	
سیاسی.....	۳۰۰
۲,۳- قوای مسلح وارد بازیهای سیاسی ابرقدرت ها نیز نشده و به فکر حفظ اسلام و	
کشور باشند.....	۳۰۰
۳,۳- کوشش در خود کفایی نظامی و قطع وابستگی و اعزام دانشجویان به کشورهای	
استعمارگر.....	۳۰۰
۴- قوه مقننه.....	۳۰۱
۱,۴- تصویب قوانین مطابق موازین اسلامی.....	۳۰۱
۲,۴- خدمت به مردم.....	۳۰۲
۳,۴- اخلاق مداری نمایندگان و مقابله با نمایندگان وابسته.....	۳۰۲
۵- شورای نگهبان.....	۳۰۳
۶- قوه قضائیه.....	۳۰۴
۷- توصیه ها به رهبری.....	۳۰۶
۸- توصیه به قوای سه گانه برای اقتصاد اسلامی.....	۳۰۷
متن وصیت نامه الهی - سیاسی امام خمینی (ره).....	۳۱۰
منابع.....	۳۶۳

مقدمه

تاریخ ملت‌ها حکایت از وقایع مهم و گوناگونی در سطوح مختلف دارد که شامل تغییرات روبنایی و گاهی نیز تغییرات در تمام عرصه‌ها را در بر می‌گیرند. از جمله مهمترین رخدادهایی که موجب دگرگونی اساسی، ساختاری و عمیق در همه حوزه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی می‌گردد، انقلاب‌ها می‌باشند. البته در این تحولات، عناصر و مولفه‌های متعدد و گوناگونی حضور دارند که هر کدام از آنها سهم خاص خود را ایفا می‌کنند. آنچه که در انقلاب‌ها بیش از همه، نقش هدایت‌گری و راهبری و جهت‌دهنده ملت‌ها به سوی وضع مطلوب را ایفا می‌کند، نقشی است که نخبگان فکری و رهبران ایدئولوژیک ایفا می‌کنند. در واقع رهبران حقیقی، هادیان مردم و تبیین‌کنندگان اهداف متعالی جریان انقلاب و واصلان آنها به نقطه مطلوب می‌باشند. در انقلاب اسلامی ایران، نقشی که امام خمینی(ره) به عنوان بنیان‌گذار ایفاء نمود، نقشی بی‌بدیل و بی‌نظیر نسبت به سایر عناصر موثر در انقلاب بوده است. حضرت امام(ره) در عرصه نظریه‌پردازی به عنوان تئوریسین انقلاب و نظام اسلامی و در حوزه عمل سیاسی نیز به عنوان رهبر انقلاب اسلامی و مؤسس جمهوری اسلامی، کاری بس شگرف انجام داده است. پرداختن به سیره امام خمینی(ره) و بازبینی و مطالعه آن برای نسل‌های مختلف به ویژه نسل فرهیخته و دانشگاهی، جهت تداوم راه امام(ره) و تداوم انقلاب اسلامی، ضرورتی انکارناپذیر است.

چند بعدی بودن شخصیت امام خمینی(ره)، کار هر محقق را در بررسی شخصیت ایشان دشوار می‌کند. لذا به اندازه توان خود سعی نمودیم تا گوشه‌هایی از شخصیت بی‌بدیل ایشان را به تصویر بکشیم. آنچه در کتاب حاضر تحت عنوان "سیره امام

خمینی(ره)" آمده است، عبارت می باشد از بیان شخصیت علمی، اخلاقی، سیاسی، عرفانی و مبارزاتی حضرت امام(ره). امید است برای خوانندگان، خصوصاً نسل جوان و دانش پژوهان حوزه اندیشه و زندگی امام خمینی(ره) مفید باشد.

مطالب کتاب را به چهار بخش تقسیم نمودیم؛ در بخش اول به بیان مختصری از زندگی فردی امام(ره) و خاندان ایشان پرداخته شد، و در فصول دیگر به مباحث علمی، تالیفات و همچنین مبارزات سیاسی اهتمام گردید. در بخش دوم به حیات فکری حضرت امام(ره)، یعنی مباحثی مانند بنیانهای نظری و معرفتی امام(ره)، حیات فقهی، زندگی اخلاقی و عرفانی ایشان و در نهایت بطور مفصل به اندیشه سیاسی امام خمینی(ره) پرداخته شد. بخش سوم را به سیاست نظری حضرت امام(ره) اختصاص دادیم و موضوعاتی مانند سیاست خارجی ایران از منظر امام خمینی(ره)، چشم انداز آینده انقلاب اسلامی برای تحقق تمدن نوین اسلامی-ایرانی و همچنین برخی از مهمترین مفاهیم سلبی و ایجابی مربوط به منظومه فکری امام خمینی(ره) را به قلم کشیدیم. در بخش چهارم، به دلیل اهمیت وافری که نسبت به وصیت نامه سیاسی - الهی امام خمینی(ره) قائل بودیم، ضروری دیده شد تا فصولی را به این موضوع اختصاص دهیم. لذا پس از بیان مقدمه ای کوتاه در این زمینه، مهمترین توصیه های حضرت امام(ره) به گروه ها، احزاب، شخصیت ها، نهادها، قوای سه گانه و غیره را به عنوان اساسی ترین دغدغه های امام خمینی(ره) بیان کردیم.

امید است با عنایت باری تعالی و حضرت ولی عصر(عج) و با استمداد از روح ملکوتی امام عظیم الشان، مطالب این کتاب مفید بوده و در شناخت و تداوم راه و کلام املم(ره) مورد استفاده قرار گیرد. لذا ثواب این اثر را به روح الهی حضرت امام(ره) تقدیم می کنیم.